

Comertul bilateral romano-rus: inviorarea dupa criza

Romania, in raport cu celelate tari din fostul bloc socialist al Europei, ce fac acum parte din Uniunea Europeana, nu arata a fi un partener activ in domeniul relatiilor comerciale cu Rusia. Iata cateva indicii preluate din datele oficiale ale Serviciului federal de statistica din Rusia (Rosstat) (vezi tabelul 1). In anul 2000, Romania se situa in cadrul regiunii, care a devenit peste cativa ani UE in granitele noi, abia pe locul 23 dupa volumul exporturilor in Rusia – din toate cele 27 de state europene. Mai putin exportau Rusiei doar producatorii din Cipru, Luxemburg, Portugalia si Malta. In anul 2008, desi nivelul exporturilor Romaniei in Rusia a crescut de 8 ori – de la 132 mln USD la 1018 mln USD, progresul fata de restul UE nu era considerabil. Tara a ramas la coada listei, ocupand locul 17 si reusind sa performeze mai bine la acest capitol doar decat tarile baltice, Irlanda, Bulgaria si Grecia. Volumul exporturilor romanesti in Federatia Rusa a ramas mult mai mic decat cel al Poloniei (7049 mln USD – diferenta aproape de 7 ori!), Cehiei, Ungariei si Slovaciei (cele din urma dezvoltand exporturile cu Rusia de 3 – 3,5 de ori mai mare, decat Romania).

Romania, nici in domeniul importurilor din Rusia, nu ocupa o pozitie prea importanta. In anul 2000, Romania la capitolul importuri s-a situat pe locul 16 dintre tarile UE (cifra respectiva ajungand la 654 mil. USD), peste 8 ani a ajuns la locul 15 (4165 mln USD). Potrivit unui articol aparut in ziarul Adevarul in martie 2011, peste 80% din importurile rusesti sunt materii prime energetice – gaze naturale, titei, produse minerale. Comertul cu produse energetice constituie principalul subiect al discutiilor bilaterale romano-ruse ce au avut loc la nivelul inalt in ultimii 3 ani, desi Romania pana acum nu a devenit partener important pentru Rusia in proiecte de transportare a gazelor sau petrolului.

Asadar, dupa volumul total al schimburilor comerciale bilaterale cu Rusia, Romania reprezenta in anul 2008 doar al 18-lea partener in UE – evolutia fiind minima fata de situatia din 2000, cand era pe locul 19. Volumul respectiv a crescut in acesti ani de la 786 mln USD pana la 5183 mln, dupa datele Rosstat.

Ambasada Romaniei la Moscova a prezentat la solicitarea inforusia.ro datele statistice despre schimburile comerciale romano-ruse din ultimii 5 ani (tabelul 2), dupa care se poate urmari efectul crizei asupra relatiilor respective. Dupa cum se vede, el era important pentru importuri, volumul carora s-a injumatatit, dar pentru exporturile romanesti nu este semnificativ: avem de a face cu o usoara scadere in 2009, insa in 2010 volumul livrarilor catre Rusia era mai mare decat inaintea crizei.

Cauzele participarii mai slabe a Romaniei in comertul cu Rusia isi au radacini inca din perioada socialismului, caci Romania era mai putin integrata in sistemul economic al URSS, decat alte tari ale Tratatului de Varsovia. Insa acum Rusia reprezinta o piata care din ce in ce mai mult prezinta interes pentru partenerii europeni. Atuul principal al Rusiei il constituie resursele sale naturale, mai ales in domeniul energiei, si faptul ca aceasta tara pana acum a scapat de “boala datoriilor”: in 2010 datoriile externe ale statului rus au reprezentat numai 3,2% din PIB, ceea ce in conditiile actuale pare a fi un rezultat excelent. Potrivit analizei bancii rusesti AlfaBank, prezentate in aprilie trecut la o conferinta a companiei Coface la Moscova, toate datoriile externe ale Rusiei, impreuna cu datoriile companiilor de stat (precum Gazprom sau Rosnefti), se ridica la o cota mai mare, de 38% din PIB, dar si acest nivel este considerat de analistii financiari ca unul care nu ameninta stabilitatea macroeconomica a tarii – pana nu a ajuns la 50%. La ora actuala, problemele principale pentru economia Federatiei Ruse sunt legate de inflatie, de deficitul sistemului national de pensii si de scurgerea de capital din tara.

E foarte posibil ca activizarea comerțului românesc în Rusia în ultimul an să ar putea datorându-se și reînviării relațiilor dintre Camerele de Comerț și Industrie ale Rusiei și României. În luna noiembrie 2008 a fost parafat la Moscova Acordul de cooperare între Camerele de Comerț și Industrie ale României și Federației Ruse. După aceasta, în iunie 2009, în Federația Rusă a venit o misiune economică din România, condusă de Maria Parcalabescu, secretar de stat în Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț și Mediul de Afaceri. Misiunea era formată din reprezentanți ai 36 de firme cu activități de export, în domeniile construcțiilor de mașini, textile-confectii, industriei extractive, mobilă, industriei alimentare, construcțiilor, industriei chimice, pielărie și încălțăminte. Cu această ocazie, la Moscova și orașul Tiumeni din Siberia au fost organizate forumuri de afaceri romano-ruse. În sfârșit, în decembrie 2010 a fost creat la Moscova în cadrul Camerei de Comerț și Industrie a FR Consiliul de Afaceri pentru Cooperarea cu România ca structură menită să impulsioneze relațiile economice cu România. Asemenea for a fost organizat în februarie 2011 și la București în cadrul Camerei de Comerț și Industrie București – fiind numit Consiliul de Afaceri pentru Cooperarea Economică cu Federația Rusă, partener de colaborare al Consiliului Rus de Afaceri pentru Cooperarea cu România.

Acest Consiliu de Afaceri pentru Cooperarea cu România din FR este coordonat de reprezentanții companiei metalurgice Mechel și a fost creat cu scopul de a reprezenta și apăra interesele business-ului rusesc în România, “larg reprezentat în această țară”, după cum a spus la ceremonia creării Consiliului, Georghii Petrov, vice-presedinte al Camerei de Comerț și Industrie a Rusiei. Însa se pare că de forul creat, se interesează mai mult firmele românești, căci, din comentariile neoficiale obținute de înforusia de la companiile rusești, care au participat la constituirea Consiliului, cele din urmă au venit la acest eveniment mai degrabă în calitate de observatori, decât cu cereri sau oferte bine formulate. De la începutul anului au avut loc cel puțin două întâlniri organizate de acest Consiliu, ultima având loc pe data de 17 mai, când în Rusia a venit o delegație a companiilor românești din domeniul textil. Următorul eveniment la care vor participa oameni de afaceri din România va avea loc în Rusia în luna iunie 2011. După cum a comunicat înforusiei directorul executiv al Consiliului de Afaceri pentru Cooperarea cu România Natalia Kuznetsova, întâlnirea va fi organizată, conform dorinței exprimate de partea română, nu la Moscova, ci într-o altă regiune a Rusiei – care va fi stabilită în curând.

Tabel 1**Participarea tarilor UE la comertul extern al Rusiei****Sursa: Serviciul federal de statistica al Rusiei**

		Volumul schimburilor comerciale bilaterale, mln \$			Importuri in Rusia, mln \$		Exporturi din Rusia, mln. \$	
		2000	2008	Crestere, %	2000	2008	2000	2008
	Totalul pentru RF	124926	734952	488,3%	46709	267040	78217	467912
	- inclusiv tarile UE							
1	Germania	12691	67276	430,1%	6483	34091	6208	33185
2	Olanda	4838	61785	1177,1%	1646	4813	3192	56972
3	Italia	5227	52917	912,4%	1851	10995	3376	41922
4	Polonia	3009	27242	805,4%	1321	7049	1688	20193
5	Anglia	4166	22484	439,7%	1100	7620	3066	14864
6	Finlanda	4427	22414	406,3%	2041	6634	2386	15780
7	Franta	2593	22250	758,1%	1074	10057	1519	12193
8	Ungaria	2469	12828	419,6%	842	3685	1627	9143
9	Cehia	2113	10863	414,1%	438	3612	1675	7251
10	Slovacia	2030	9462	366,1%	294	2995	1736	6467
11	Spania	531	9304	1652,2%	241	4242	290	5062
12	Belgia	2329	8675	272,5%	867	4056	1462	4619
13	Suedia	1190	8645	626,5%	547	4528	643	4117
14	Latvia	1171	8490	625,0%	376	593	795	7897
15	Letonia	1468	5481	273,4%	387	941	1081	4540
16	Austria	1871	5418	189,6%	982	3114	889	2304
17	Bulgaria	1123	5418	382,5%	471	639	652	4779
18	Romania	786	5183	559,4%	132	1018	654	4165
19	Grecia	404	4768	1080,2%	257	439	147	4329
20	Danemarca	938	3679	292,2%	483	1827	455	1852
21	Estonia	687	1475	114,7%	275	521	412	954
22	Slovenia	458	1465	219,9%	341	1155	117	310
23	Cipru	367	1306,2	255,9%	97	52,2	270	1254
24	Malta	30,5	1170	3736,1%	6,1	150	24,4	1020
25	Irlanda	2958	1057	-64,3%	323	913	2635	144
26	Portugalia	35,8	527	1372,1%	19,2	318	16,6	209
27	Luxemburg	47,3	217,7	360,3%	32,8	206	14,5	11,7

Tabel 2

Schimburile comerciale ale României cu Federația Rusă 2006-2010 (milioane USD)

Sursa: Ambasada României la Moscova

	2006	2007	2008	2009	2010
Total	4396,1	5000,0	5909,3	2810,9	3797,9
Export	374,1	582,8	897,7	716,3	1096,7
Import	4022,0	4417,2	5011,6	2094,6	2701,2

Material realizat de **Tatiana Jukova** – corespondent permanent la Moscova al agentiei **inforusia.ro**